

Vårhvedesorter 2019

af Sandie Holm

- Vi anbefaler Harenda og Sonett.
- Årets økologiske sortsforsøg i vårhvede har været udfordret af tørke og skadedyrsangreb.
- Kraftige angreb af bygfluelarver i vårhvede ses oftere. Tidlig såning og modstandsdygtige planter er den eneste forebyggelse.

Økologiske sortsforsøg i vårhvede

Der er i 2018 udført sortsforsøg i økologisk vårhvede i sorterne Thorus, Harenda og Jack. I det følgende er der kun beskrevet resultater fra forsøget i Holeby.

Forsøgsbeskrivelse

Forsøget blev udført ved Holeby på Lolland. Det blev sået sidst i april og blev striglet og gødsket med 40 ton svinegylle sidst i maj. Afgrøden var tynd, men ikke specielt udfordret af ukrudt. Ved høst var det tydeligt, at forsøget var tørkeskadet, hvorfor udbytterne ligger meget lavt.

Resultater

Udbytteresultaterne skal tages med et gran salt, pga. tørken. Tilsvarende forsøg i Jylland på lettere jord med seks gange vanding gav i gennemsnit 6 t/ha. Udbyttepotentiallet må derfor formodes at ligge langt over de 2 t/ha, som alle tre sorter har ydet i forsøget på Lolland. Proteinindholdet ligger meget lavt i både forsøget på Lolland og som landsgennemsnit. Proteinindholdet i brødhvede skal være min. 11,5%, og det lever ingen af sorterne op til. Der er ikke observeret svampesygdomme, hvilket kan skyldes året.

Tabel 1. Udbytte, udbytte-forholdstal samt råproteinindhold for afprøvning af vårhvede i økologisk dyrkning på Lolland. Strålægden er fra observationsparceller i konventionelle forsøg. Disse resultater af Landsforsøgene® 2018 er foreløbige, og de endelige resultater kan derfor være afvigende.

Sort	Udbytte		Råprotein % i tørstof	Strålægde cm
	Hkg/ha	Forholdstal		
Thorus	21,1	Ref. 100	10,7	69
Harenda	20,6	98	10,2	73
Jack	21,7	103	10,8	-

I 2019 tilbydes følgende sorter økologisk: Alondra, Sonett og Harenda. Harenda er afprøvet i konventionelle forsøg de seneste tre år, hvor den ligger flot i 2016 og 2017 med et højt udbytte og proteinindhold, ingen gulrustmodtagelighed og god strålængde på omkring 80 cm. Harenda er resistent mod havrenematoder. Udbyttømæssigt klarer den sig ringere i 2018, og det bliver spændende at se om den har nået toppen, eller om den blot har haft et enkelt dårligt år i 2018. Alondra og Sonett er afprøvet i konventionelle forsøg, og begge sorter er gulrustmodtagelige. Til brødhvede er der gode erfaringer med Sonett, både i forhold til udbytte og bagekvalitet. På baggrund af gulrustmodtagelighed og udbyttepotentiale anbefaler vi Harenda som den fortrukne vårhvedesort i 2019. Sonett er det sikre valg, hvis man går efter at lave brødkvalitet.

Bygfluens larve

To af de fire landsforsøg med økologisk vårhvede blev kasseret pga. angreb fra bygfluens larve. Bygfluens larve har i både 2017 og 2018 været et stort problem i især vårhvede i visse områder. Bygfluen lægger æg på bladene i maj-juni. Efter ægklækning bevæger larverne sig ned i bladsleden og ned til akset, hvor de forpupper sig. Længdevæksten standses og aksanlægget skades. Resultatet er en meget uensartet afgrøde med deforme og skadede aks. Bygfluens larve kan også angribe tidligt sået vinterhvede, da den første flyvning er i august-september. Bygfluen kan angribe alle kornarter bortset fra havre, men den har typisk været mest tabsvoldende i vårhvede. Angrebet i vårhvede er mest tabsvoldende i de sent såede marker, da planterne angribes på et tidligt vækststadium. Den bedste forebyggelse er derfor tidlig såning og modstandsdygtige planter, der er veletablerede og velgødskede.

Billede 1. Deforme vårhvedeaks angrebet af bygfluelarver. Foto: Ghita Cordsen, SEGES

Billede 2. Nærbillede af puppe og gnav fra bygfluelarve. Foto: Ghita Cordsen, SEGES